

EPICC vurderingsverktøy for kompetanse i åndelig omsorg ©

Dette vurderingsverktøyet lar deg vurdere ditt nivå av kunnskap, ferdigheter og holdninger for fire kompetanseområder innen åndelig omsorg.

Åndelighet og åndelig omsorg forstås her som:

Åndelighet: *Den dynamiske dimensjonen ved menneskelivet som er relatert til hvordan personer, både som individer og fellesskap, opplever, uttrykker og/eller søker mening, hensikt og transcendens, og måten de er knyttet til øyeblikket, til seg selv, til andre, til naturen, til det betydningsfulle og/eller det hellige.*

Det åndelige området:

- *Eksistensielle utfordringer (dvs. spørsmål knyttet til identitet, mening, lidelse og død, skyld og skam, forsoning og tilgivelse, frihet og ansvar, håp og fortvilelse, kjærlighet og glede).*
- *Verdier og holdninger (det som er viktig for hver enkelt person, slik som forholdet til seg selv, familie, venner, arbeid, ting, naturen, kunst og kultur, etikk og moral, og selve livet).*
- *Religiøs og livssynsmessig forankring (tro, overbevisning og praksis, forholdet til Gud, den ytterste virkelighet eller det transcendent).*

Den europeiske palliative organisasjonen EAPC, norsk oversettelse: www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/palliasjon/kiennetegn-og-utfordringer-ved-palliasjon/%C3%85ndelige-og-eksistensielle-utfordringer

Åndelig omsorg: *Omsorg som gjenkjenner og responderer på menneskets åndelighet i møte med livsforandrende hendelser (som fødsel, traumer, uhelse, tap) eller tristhet, og kan inkludere behovet for mening, for egenverd, for å uttrykke seg, for trosstøtte, kanskje for ritualer eller bønn eller sakrament, eller bare for en sensitiv lytter. Omsorgen begynner med å oppmuntre til medmenneskelig kontakt i en ivaretagende relasjon og beveger seg i den retningen som behovet krever.*

van Leeuwen, R., Attard, J., Ross, L., Boughey, A., Giske, T., Kleiven, T., & Mcsherry, W. (2020). The development of a consensus-based spiritual care education standard for undergraduate nursing and midwifery students: An educational mixed methods study. *Journal of Advanced Nursing*. 00, 1-14. <https://doi.org/10.1111/jan.14613>

Hvordan bruke verktøyet:

1. Vurder deg selv fra 1 – 5 på hvert av de fire kompetanseområdene
1=Helt uenig, 2=Uenig, 3=Verken enig eller uenig, 4=Enig, 5=Helt enig
2. Skriv til slutt en kort refleksjon om din egen kompetanse i åndelig omsorg

KOMPETANSEOMRÅDE 1: EGEN ÅNDELIGHET Er oppmerksom på betydningen av åndelighet for egen helse og velvære						
Kunnskap	1. Jeg forstår begrepet åndelighet	1	2	3	4	5
	2. Jeg kan forklare innvirkningen som åndelighet har på personlig helse og velvære gjennom livet, for meg selv og andre	1	2	3	4	5
	3. Jeg forstår innvirkningen av egne verdier og eget livssyn når jeg utøver åndelig omsorg	1	2	3	4	5
Ferdigheter	4. Jeg reflekterer over egne verdier og eget livssyn og erkjenner at disse kan være forskjellige fra andre personers	1	2	3	4	5
	5. Jeg tar vare på mitt eget velvære	1	2	3	4	5
Holdninger	6. Jeg er villig til å utforske mitt eget og andres personlige, religiøse og åndelige livssyn	1	2	3	4	5
	7. Jeg er åpen og respektfull overfor andres ulike uttrykk for åndelighet	1	2	3	4	5
KOMPETANSEOMRÅDE 2: RELASJONELL ÅNDELIGHET Engasjerer seg i andres åndelighet og bekrefter deres livssyn og unike åndelige og kulturelle praksiser						
Kunnskap	8. Jeg forstår andres måter å uttrykke sin åndelighet på	1	2	3	4	5
	9. Jeg kjenner til ulike livssyn-/religiøse oppfatninger og hvordan disse kan innvirke på andres svar på avgjørende livshendelser	1	2	3	4	5
Ferdigheter	10. Jeg anerkjenner det unike ved andres åndelighet	1	2	3	4	5
	11. Jeg samhandler med og ivaretar den andres åndelighet	1	2	3	4	5
Holdninger	12. Jeg er ansvarsfull, tilgjengelig og respektfull i møte med andres uttrykk for åndelighet og ulike livssyn-/religiøse oppfatninger	1	2	3	4	5
KOMPETANSEOMRÅDE 3: ÅNDELIG OMSORG - VURDERING OG PLANLEGGING Vurderer åndelige behov og ressurser ved å bruke formelle eller uformelle tilnærminger, samt planlegger åndelig omsorg, ivaretar konfidensialitet og innhenter informert samtykke						
Kunnskap	13. Jeg forstår begrepet åndelig omsorg	1	2	3	4	5
	14. Jeg er klar over ulike tilnærminger til å vurdere åndelige forhold	1	2	3	4	5
	15. Jeg forstår andre fagpersoners roller i å utøve åndelig omsorg	1	2	3	4	5
Ferdigheter	16. Jeg gjennomfører og dokumenterer en vurdering for å identifisere åndelige behov og ressurser	1	2	3	4	5
	17. Jeg samarbeider med andre fagpersoner i utøvelsen av åndelig omsorg	1	2	3	4	5
	18. Jeg er i stand til å romme og forholde meg hensiktsmessig til følelser	1	2	3	4	5
Holdninger	19. Jeg er åpen, tilgjengelig og ikke-dømmende	1	2	3	4	5
	20. Jeg er villig til å forholde meg til følelser	1	2	3	4	5

KOMPETANSEOMRÅDE 4: ÅNDELIG OMSORG - INTERVENSJON OG EVALUERING
 Responderer på åndelige behov og ressurser i en omsorgsfull og ivaretagende relasjon

Kunnskap	21. Jeg forstår betydningen av ivaretagelse og medmenneskelig nærvær som del av åndelig omsorg	1	2	3	4	5
	22. Jeg vet hvordan jeg kan tilpasse min oppfølging av andres åndelige behov og ressurser	1	2	3	4	5
	23. Jeg vet hvordan jeg evaluerer om åndelige behov er blitt møtt	1	2	3	4	5
Ferdigheter	24. Jeg erkjenner personlige begrensninger i utøvelsen av åndelig omsorg og henviser til andre ved behov	1	2	3	4	5
	25. Jeg dokumenterer og evaluerer personlige, profesjonelle og organisatoriske forhold i utøvelsen av åndelig omsorg	1	2	3	4	5
	26. Jeg viser medmenneskelig ivaretagelse og nærvær	1	2	3	4	5
Holdninger	27. Jeg er villig til å samarbeide med og henviser til andre (profesjonelle/ikke-profesjonelle) i utøvelsen av åndelig omsorg	1	2	3	4	5
	28. Jeg er imøtekommende og aksepterende og viser empati, åpenhet, profesjonell ydmykhet og pålitelighet i min søken etter åndelig støtte fra andre	1	2	3	4	5

Her kan du reflektere over din egen kompetanse i åndelig omsorg.

- A. Hva er dine styrker?
- B. Hvilke områder trenger du å utvikle videre?
- C. Hvordan kan du gjøre dette?

Mer informasjon om EPICC standarden som dette verktøyet bygger på: www.epicc-network.org
 Informasjon om forskning i VID, SEP-prosjektet: www.spiritualcare.no

EPICC Standard for utdanning i åndelig omsorg og EPICC Vurderingsverktøy for kompetanse i åndelig omsorg kan fritt oversettes fra engelsk til andre språk. Det kan imidlertid bare gjøres etter skriftlig tillatelse fra EPICC-styringskomiteen, og man må følge den skisserte oversettelsesprosedyren.